

КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА

СИЛАБУС

ТЕОРІЯ ДРАМИ

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	Курс	1
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	1,2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	64
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)	Лекції	54
		Семінари	10
		Практичні	
		Індивідуальні	
		Самостійна робота	56
		Семестровий контроль	Іспит – 2 с.

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Каленіченко Ольга Миколаївна, професорка
Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Kalenichenko.pdf
e-mail	onkalenich@ukr.net

ПІБ, посада	Аннічев О. Є., старший викладач
Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Annichev.pdf
e-mail	annichev@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Підготовка бакалаврів покликана ознайомити їх з необхідними знаннями з історії розвитку теорії драми. На заняттях бакалаври отримують знання щодо своєрідності підходів до вивчення драми як роду літератури і як виду мистецтва, стилів і жанрів драматургії, а також сценічного втілення драматичних творів.

Силабус навчальної дисципліни «Теорія драми» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно навчального плану; згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати бакалаври відповідно до

вимог освітньої програми, послідовність вивчення навчального матеріалу дисципліни «Теорія драми», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання їх навчальних досягнень.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування адекватного і систематизованого уявлення про історію розвитку теорії драми, специфіку побудови драми та її жанроутворень.

Бакалаври мають **знати** основні етапи розвитку теорії драми, специфіку драми як роду літератури і виду мистецтва, головні ідейно-естетичні категорії драми і театру, їх спільність і відмінність, своєрідність творення драми і вистави.

Здобувачі повинні **вміти** аналізувати сутнісні поняття та категорії драми, розкривати ідейно-художнє рішення п'єси і вистави, виявляти складові частини драматичного та сценічного твору.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати як самостійно, так і у складі творчого колективу складні спеціалізовані завдання у галузі сценічного мистецтва із залученням творчих, матеріально-технічних, фінансово-економічних та інших ресурсів та застосуванням теорій та методів мистецтвознавства, театральної педагогіки, психології творчості, культурології тощо.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності спеціальності (СК)

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виразних засобів (основами сценарної та драматургічної майстерності, монтажно-композиційними та просторово-образотворчими основами музичного, образотворчого та пластично-хореографічного мислення, режисерськими методами і акторськими техніками) під час створення сценічного твору.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.

СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проекту).

СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.

СК16. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання:**

ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.

ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПРН09. Обирати оптимальні технічні та художньо-виражальні (режисерські методи, акторські техніки, сценарно-драматургічні, монтажно-композиційні, пластично-хореографічні, музичні, просторово-образотворчі) засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проекту).

ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.

ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту.

Перелік тем

1 семестр

Тема 1. Драма як рід художньої літератури.

Тема 2. Ідейно-естетичні категорії драми.

Тема 3. Системний аналіз драматичного твору.

2 семестр

Тема 1. Жанри драматургії.

Тема 2. Драма і її відтворення.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, практичні заняття, самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у Moodle.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для диференційованого заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів.

90–100 – A – відмінно. Здобувач ясно і чітко сформулював відповіді на теоретичні питання, проілюстрував відповіді додатковим матеріалом, показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, правильно відповів на додаткові питання.

82–89 – B – добре. Здобувач твердо знає матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускаючи суттєвих неточностей у відповіді на питання, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

74–81 – C – добре. Здобувач сформулював відповіді на теоретичні питання, але допустив 3-4 неточності або неповно розкрив суть одного з питань; показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, недостатньо повно відповів на додаткові питання.

64–73 – D – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 1-2 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

60–63 – E – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 4-5 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату

дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань або відповів на кожне поверхнево, з принциповими помилками; проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

0–34 – F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література

1. Баран Л. Драма і театр України в 90-х роках ХХ століття. Біла церква: Дельфін, 2009. 142 с.
2. Бондарєва О.Є. Драматизм міфу і міфологізм драми: монографія. Херсон: Персей, 2000. 188 с.
3. Вірченко Т.І. Художній конфлікт в українській драматургії 1990– 2010 років: Дискурс, еволюція, типологія. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. 336 с.
4. Галич О. Теорія літератури: підручник. К.: Либідь, 2005. 488 с.
5. Клековкін О. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів: навчальний посібник. К.: КДІТМ ім. І.К. Карпенко-Карого, 2001. 254 с.
6. Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя: монографія. Київ: Либідь, 2009. 203 с.
7. Курбас Лесь. Філософія театру. К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. 917 с.
8. Липківська Г. Світ у дзеркалі драми. К.: Кий, 2007. 356 с.
9. Малютіна Н. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ століття: аспекти родо-жанрової динаміки. Одеса: Астропринт, 2006. 351с.
10. Театр: Історія. Теорія. Практика. Львів, 2013. 204 с.
11. Хороб С. Українська модерна драма кінця ХІХ – початку ХХ століття. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 413 с.

Рекомендовані інтернет-ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
2. Вікіпідручник, відкрита та вільна бібліотека навчальної літератури. URL: <https://uk.wikibooks.org/wiki/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
4. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Онлайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua/>